

بررسی همگرایی معیارهای انعکاسی و ترکیبی کیفیت سود در واکنش به مؤلفه‌های انگیزشی مدیران

عبداله حسین زاده^۱

زهره حاجیها^۲

سید محمود موسوی شیرینی^۳

هاشم نیکومرام^۴

تاریخ پذیرش: ۹۸/۱۰/۰۱

تاریخ دریافت: ۹۸/۰۵/۲۳

چکیده

با وجود اینکه کیفیت سود از جمله موضوعاتی است که در دهه‌های گذشته مورد توجه بسیاری از پژوهشگران حسابداری قرار گرفته است، اما ادبیات حسابداری روابط بین معیارهای موجود کیفیت سود را به صورت دقیق مشخص نمی‌کند. در این پژوهش ۵ معیار کیفیت سود بر اساس مدل‌های انعکاسی و ترکیبی به دو گروه تقسیم می‌شوند و سپس همگرایی بین معیارهای موجود در هر گروه با توجه به مؤلفه‌های انگیزشی مدیران که یک عامل تعیین‌کننده در کیفیت سود می‌باشند، مورد بررسی قرار می‌گیرد. نمونه آماری پژوهش شامل ۱۶۳ شرکت از شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۶ است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که اولاً بین معیارهای قابلیت پیش‌بینی سود و تجدید ارائه رابطه مثبت و معنادار و بین معیارهای پایداری سود و تجدید ارائه و همچنین بین معیارهای مربوط بودن ارزش و اقلام تعهدی اختیاری رابطه منفی و معناداری وجود دارد. ثانیاً همگرایی بین معیارهای انعکاسی نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود بیشتر هست و ثالثاً مؤلفه‌های انگیزشی بدهی و مالیاتی همگرایی بین معیارهای انعکاسی را نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود افزایش می‌دهد.

واژه‌های کلیدی: کیفیت سود، مدل انعکاسی، مدل ترکیبی، مؤلفه‌های انگیزشی مدیران.

۱- دانشجوی دوره دکتری حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۲- دانشیار حسابداری، واحد تهران شرق، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (نویسنده مسئول). drzhajitha@gmail.com

۳- دانشیار حسابداری، دانشکده علوم اقتصادی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران.

۴- استاد حسابداری، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

۱- مقدمه

کیفیت سود، یکی از ویژگی‌های گزارشگری مالی محسوب می‌گردد که به‌وسیله معیارهای مختلفی اندازه‌گیری می‌شود و به‌عنوان شاخص ریسک مرتبط با عدم تقارن اطلاعاتی در نظر گرفته می‌شود (ژانگ^۱، ۲۰۱۸). کیفیت سود از جمله موضوعاتی است که در دهه‌های گذشته مورد توجه بسیاری از پژوهش‌گران حسابداری قرار گرفته است که آن‌ها برای پژوهش‌های خود از معیارهای مختلفی برای اندازه‌گیری کیفیت سود استفاده می‌کنند. باین‌وجود، در ادبیات حسابداری به‌طور دقیق مشخص نیست که کدام‌یک از معیارهای کیفیت سود، نقش بااهمیت‌تری را ایفا می‌نماید (باتاچاریا^۲ و دیگران، ۲۰۰۳). به‌عنوان مثال، برخی از پژوهش‌ها (فان و ژانگ^۳، ۲۰۱۲) محافظه‌کاری را به‌عنوان عامل کیفیت می‌دانند و برخی دیگر از مدیریت سود به‌عنوان یکی از معیارهای رایج اندازه‌گیری کیفیت استفاده می‌کنند (کیم^۴ و همکاران، ۲۰۱۲). بنابراین علی‌رغم استفاده فراوان از معیارهای مختلف جهت اندازه‌گیری کیفیت سود، نظریه‌ها بینش کمی در خصوص اینکه آیا این معیارها سازه مشابهی دارند، جنبه‌های مختلفی از یک سازه هستند یا سازه‌های متفاوتی دارند را ارائه می‌نمایند. فقدان یک مفهوم‌سازی واضح از کیفیت سود پیامدهای مختلفی برای پژوهش‌های تجربی در این حوزه دارد. اول اینکه تفسیر مختلفی از نتایج تجربی می‌شود. پژوهش‌های گذشته از معیارهای مختلف کیفیت سود استفاده می‌کنند و بنابراین، این معیارها ماهیت مختلفی به‌عنوان یک شاخص اقلام تعهدی غیرعادی دارند از جمله عدم تداوم در توزیع مقطعی سود، قابلیت پیش‌بینی سود، محافظه‌کاری سود، رفتار سرمایه‌گذار که از سطح کیفیت سود تأثیر می‌پذیرد و سایر معیارهای خارجی کیفیت سود. این تنوع زیاد، تفسیر نتایج تجربی را خیلی مشکل می‌نماید؛ زیرا واضح نیست که آیا همه این معیارها واقعاً شکل مشابهی از یک مفهوم را اندازه‌گیری می‌نمایند و یا اینکه آن‌ها اشکال مختلفی از یک مفهوم مشابه را نشان می‌دهند؛ و یا اینکه آن‌ها مفاهیم مختلفی را

نشان می‌دهند، همچنین آیا آن‌ها جایگزین هستند یا مکمل (ایورت و واگین هوفر^۵، ۲۰۱۱). به‌علاوه پژوهش‌های کمی تلاش کرده‌اند که یک معیار چندبعدی از کیفیت سود ارائه نمایند معیارهای کنونی، به دلیل اینکه به‌طور ذهنی به‌عنوان یک معیار انتخاب می‌شوند و فاقد تحلیل درباره ارتباط بین معیارهای مختلف هستند، موردانتقاد قرار می‌گیرند (لئوز و یوسکی^۶، ۲۰۱۶؛ گوترز و رودریگز^۷، ۲۰۱۷). همچنین باوجودآنکه توجه به موازنه بین معیارها اغلب ضروری است (هیئت تدوین استانداردهای بین‌المللی، ۲۰۰۸) نحوه موازنه این معیارها با یکدیگر، برای تأثیرگذاری بر متغیر وابسته در نظر گرفته نمی‌شود. تعدد معیارها نیز خود عامل مناقشه‌انگیزی است چراکه رهنمود مناسبی در خصوص چگونگی انتخاب یک یا چند معیار از بین انواع معیارها وجود ندارد و مشخص نیست که کدام‌یک از معیارها نسبت به سایرین مناسب‌تر است (اعتمادی و همکاران، ۱۳۹۱) چنین شواهدی نشان می‌دهد که اصولاً تأیید این موضوع که معیارهای کیفیت مرسوم، واقعاً کیفیت را اندازه‌گیری می‌کنند، با تردید مواجه است. بنابراین پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه کیفیت سود بیشتر به ارتباط این مفهوم، که از طریق معیارهای مختلف اندازه‌گیری می‌شود، با سایر متغیرهای مالی و غیرمالی پرداخته و کمتر روابط بین معیارهای مختلف کیفیت سود را مورد بررسی قرار داده است. به علاوه، فقدان یک طبقه بندی مناسب برای این معیارها با توجه به واکنش مشابه به عوامل تعیین‌کننده کیفیت سود، از جمله کمبودهای پژوهش در این حوزه محسوب می‌شود. لذا نورآوری پژوهش حاضر، اولاً بررسی ارتباط بین معیارهای کیفیت سود بوده و ثانیاً ارائه طبقه بندی جدیدی از این معیارها با توجه به مبانی نظری و آزمون روابط بین آنها و ثالثاً واکنش معیارهای هر طبقه به مولفه‌های انگیزشی مدیران به عنوان یک عامل موثر در کیفیت سود می‌باشد. اهمیت این پژوهش در این است که به پژوهشگران، سرمایه‌گذاران و تحلیلگران بازار سرمایه نشان دهد که آیا استفاده از یک معیار

۱) مدل انعکاسی: که در این مدل معیارها بازتابی از سازه می‌باشند، به این معنی که وجود یا عدم وجود سازه باعث ایجاد انحراف در معیارها می‌شود (ادواردز^{۱۲}، ۲۰۰۱). به عبارت دیگر، انحراف در اندازه‌گیری معیارها از پیامدهای سازه است. به صورت آماری رابطه بین یک سازه و هر یک از معیارهای آن معمولاً به صورت زیر نمایش داده می‌شود:

$$X_i = \alpha_i \cdot Y + \varepsilon_{it}$$

که در آن X_i : معیارها، Y : سازه، α_i : رابطه بین معیار و سازه، ε_{it} : خطای مدل می‌باشد.

۲) مدل ترکیبی: در این حالت از ترکیب معیارها، سازه تشکیل می‌شود. به عبارت دیگر، معیارها به عنوان یک گروه مشترک مفهوم سازه را تعیین می‌کنند. سازه می‌تواند به عنوان یک ترکیب خطی از معیارها به علاوه خطای مدل تعیین گردد. این رابطه به صورت زیر نشان داده شده است:

$$Y = \sum_{j=1}^n w_j \cdot X_j + \varepsilon_{it}$$

که در آن X_j : معیارها، Y : سازه، w_j : ضریب ساختاری هر شکل، ε_{it} : خطای مدل می‌باشد.

بنابراین پژوهشگران باید مفهوم دقیق کیفیت سود، توصیف ابعاد یا شاخص‌های آن و همچنین نوع روابط بین متغیر مفهومی و ابعاد (ترکیبی یا انعکاسی) را تعیین نمایند؛ اما صرف نظر از مفهوم دقیق کیفیت سود نه هیئت تدوین استانداردهای مالی و نه هیئت تدوین استانداردهای حسابداری بین‌المللی یک تعریف رسمی از کیفیت سود در چارچوب‌های مفهومی‌شان ارائه نکرده‌اند. طبق بیانیه شماره ۱ هیئت تدوین استانداردهای مالی و دیدگاه دی‌چو^{۱۳} و همکاران (۲۰۱۰) کیفیت سود عبارت‌اند از «سود باکیفیت بالا، اطلاعات بیشتری درباره ویژگی‌های عملکرد مالی یک شرکت که در ارتباط با تصمیم‌های خاص، توسط تصمیم‌گیرنده خاص گرفته شده، فراهم می‌کند»؛ بنابراین مطابق این تعریف، کیفیت سود یک

جهت ارزیابی کیفیت سود، می‌تواند پوشش مناسبی برای همه معیارها باشد یا خیر. بنابراین هدف اصلی انجام این پژوهش این است که نشان دهد معیارهای کیفیت سود از جمله معیارهای ترکیبی و انعکاسی همگرا می‌باشند یا واگرا. در نهایت انتظار می‌رود نتایج این پژوهش موجب غنی شدن ادبیات حوزه کیفیت سود از طریق بررسی روابط بین معیارهای کیفیت سود و اینکه آیا این معیارها جایگزین یا مکمل یکدیگرند، گردد.

۲- مبانی نظری و مروری بر پیشینه پژوهش:

۲-۱- ارتباط مدل‌های ترکیبی و انعکاسی با معیارهای کیفیت سود

علی‌رغم انجام پژوهش‌های زیاد در حوزه کیفیت سود، محدودیت‌های مهمی در این پژوهش‌ها از جمله فقدان یک مفهوم‌سازی دقیق از سازه کیفیت سود وجود دارد. مفهوم‌سازی، فرآیندی است که به وسیله پژوهشگر مفهوم دقیق متغیرهای مفهومی مدل و همچنین توصیف ابعاد مختلف متغیر و سنجه‌هایی که می‌تواند در اندازه‌گیری آن استفاده شود (بابی^۸، ۲۰۱۷) و ارتباط بین متغیر مفهومی و ابعاد و سنجه‌های آن‌ها تعیین می‌گردد. این تعریف یک نظریه کمکی در ارتباط مدل نظری با جهان واقعی را تشکیل می‌دهد (ادواردز و باگوزی^۹، ۲۰۰۰). بنابر دیدگاه کاپلان^{۱۰} (۱۹۶۴) متغیرهای مفهومی هستند که در جهان واقعی وجود ندارند و نمی‌توان آن‌ها را به روش مستقیم یا غیرمستقیم از طریق روش‌های پیچیده اندازه‌گیری نمود، که به این متغیرهای مفهومی سازه می‌گویند. از این رو، کیفیت سود به دلیل عدم وجود در جهان واقعی یک سازه محسوب می‌شود.

لذا بر اساس نظر هیر^{۱۱} و همکاران (۲۰۱۵) جهت اندازه‌گیری سازه‌ها می‌بایست سنجه‌هایی را تعیین نمود، که به‌طور کلی دو مدل گسترده در خصوص روابط بین سازه و سنجه‌های آن وجود دارد که عبارت‌اند از:

سازه غیرقابل مشاهده است و پژوهشگران تجربی نیاز دارند روش‌هایی در عملیاتی کردن این متغیر مفهومی تعیین کنند. بااینکه هیئت تدوین استانداردهای مالی و هیئت تدوین استانداردهای حسابداری بین‌المللی مفهوم کیفیت سود را تعیین نمی‌کنند، اما فهرستی از ویژگی‌های کیفی که انتظار دارند مطلوبیت اطلاعات مالی را افزایش دهند از قبیل مربوط بودن، ارائه صادقانه، قابلیت مقایسه، قابلیت تأیید، به‌موقع بودن و قابل‌فهم بودن ارائه می‌نمایند. لذا ماهیت و مسیر روابط بین این معیارها و سازه کیفیت سود به‌ندرت مورد مطالعه قرار گرفته است. از سویی دیگر، بر اساس دیدگاه دیچو و همکاران (۲۰۱۰) معیارهای کیفیت سود به سه گروه، معیارهای مرتبط با ویژگی‌های کیفیت سود، معیارهای مرتبط با واکنش سرمایه‌گذاران به کیفیت سود و سایر معیارهای خارجی کیفیت سود طبقه‌بندی می‌شود. از تحلیل آن‌ها از این معیارهای تجربی، دیچو و همکاران (۲۰۱۰) نتیجه‌گیری می‌کنند که کیفیت سود یک مفهوم چندبعدی است که ترکیب‌شده به‌وسیله ویژگی‌های مختلف سود که باعث افزایش سودمندی سود برای تصمیم‌گیری می‌گردد. به‌علاوه، این ویژگی‌ها جایگزین یکدیگر نیستند و هیچ‌کدام از آن‌ها بر سایر معیارها در همه مدل‌های تصمیم‌گیری برتری ندارند. (دیچو و همکاران، ۲۰۱۰). علی‌رغم این ماهیت چندبعدی کیفیت سود، در مقاله‌های مختلف فقط یک بعد را در نظر می‌گیرند؛ یعنی آن‌ها فقط یکی از ویژگی‌های مختلف کیفیت سود را در پژوهش‌های خود مورد تحلیل قرار می‌دهند (گوترز و رودریگز، ۲۰۱۷). ویژگی‌های سود آن ویژگی‌هایی است که انتظار داریم به سودمندی سود گزارش‌شده در فرآیند تصمیم‌گیری اثر بگذارد. مدیریت سود، هموارسازی سود، قابلیت پیش‌بینی یا محافظه‌کاری نمونه مثال‌هایی از چنین ویژگی‌هایی است (گوترز و رودریگز، ۲۰۱۰)؛ به‌عبارت‌دیگر، مدیران می‌توانند روش‌های حسابداری را انتخاب نمایند که بر این ویژگی‌ها اثر می‌گذارد و در نتیجه کیفیت سود افزایش یا کاهش می‌یابد. لذا از این دیدگاه می‌توان مسیر

ویژگی‌های سود و سازه کیفیت سود را در قالب مدل ترکیبی توجیه نمود، به‌نحوی که مسیر ارتباط از معیارها به سازه است؛ به‌عبارت‌دیگر، ویژگی‌های مختلف سود نه جایگزین یکدیگرند و نه قابل تعویض و همبستگی بین آن‌ها معمولاً پایین است (دیچو و همکاران، ۲۰۱۰). دوطبقه دیگر از معیارهای کیفیت سود شامل معیارهای مرتبط با واکنش سرمایه‌گذاران به کیفیت سود و سایر معیارهای خارجی کیفیت سود است. واکنش سرمایه‌گذار به سود معیارهایی است که اثر سود بر تصمیمات سرمایه‌گذاران را تحلیل می‌کند (از طریق تحلیل رابطه بین سود حسابداری و بازده بازار). سپس بر این اساس، کیفیت بالاتر سود، مربوط بودن بالاتری برای تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران و نتایج این تصمیمات به همراه خواهد داشت. هم‌چنین آن‌ها در مطالعه خود به معرفی ۳ معیار خارجی مرتبط با کیفیت گزارشگری مالی (شامل؛ دستورالعمل‌های لازم‌الاجرای حسابداری و حسابرسی کمیسیون بورس و اوراق بهادار، موارد تجدید ارائه و کنترل‌های داخلی) پرداخته‌اند. این معیارها دارای دو مشخصه اصلی هستند. اول اینکه، در این معیارها برای تعیین کیفیت سود از خصوصیات سود استفاده نمی‌شود بلکه به شواهدی از منابع بیرونی (مثل کمیسیون بورس و اوراق بهادار، مدیریت شرکت، یا حسابرس) اتکا می‌شود. دوم اینکه، این معیارها فراهم‌کننده اطلاعاتی در خصوص کیفیت صورت‌های مالی (نه فقط سود) می‌باشند. این دوطبقه از معیارهای کیفیت سود دارای یک ویژگی مشترک می‌باشند که آن‌ها پیامدهای مشاهده‌شده کیفیت سود را به‌وسیله یک بخش خارجی (سرمایه‌گذاران، حساب‌رسان و کمیسیون بورس و اوراق بهادار) اندازه‌گیری می‌نمایند؛ بنابراین مسیر رابطه بین معیارهای موجود در این دوطبقه و سازه کیفیت سود بر اساس مدل انعکاسی است.

۲-۲- تبیین ارتباط بین کیفیت سود و مولفه های انگیزشی مدیران بر مبنای نظریه نمایندگی
هم‌چنین، در دهه‌های گذشته با رشد تجارت و افزایش سرمایه‌گذاری در سهام مسائل جدایی مدیریت

عملکرد واقعی شرکت دارند، درحالی‌که سهامداران به این‌گونه اطلاعات دسترسی ندارند. نظریه نمایندگی و ادبیات مالی به‌وضوح نشان می‌دهد که افشای اطلاعات می‌تواند به کاهش منازعات کمک کند (نمازی، ۲۰۱۳). از آنجا که تهیه صورت‌های مالی بر عهده مدیریت واحد تجاری است، ممکن است بنا به دلایل مختلف اقدام به مدیریت سود نماید. مدیریت سود چتری برای فعالیت‌هایی است که بر سود حسابداری گزارش شده یا تفسیر آن‌ها اثر می‌گذارد. (باتلر^{۱۵} و همکاران، ۲۰۰۴). اگر بدانیم به چه دلیل مدیریت سود اتفاق می‌افتد، در آن صورت قادر خواهیم بود که آن را کاهش دهیم و با کاهش مدیریت سود به سود باکیفیت‌تری برسیم. در این راستا اسکات^{۱۶} (۲۰۰۹) انگیزه‌هایی نظیر انگیزه پاداش، انگیزه قرارداد بدهی، انگیزه هزینه‌های سیاسی، انگیزه مالیاتی، و انگیزه مدیریت جدید را از جمله انگیزه‌های مدیر می‌داند که منجر به اعمال مدیریت سود و در نتیجه کاهش کیفیت سود می‌گردد. لذا براساس نظر دیچو و همکاران (۲۰۱۰) اگر کیفیت سود یک سازه تنها باشد و معیارهای مختلف فقط آن را با درجات دقت مختلف اندازه‌گیری کنند، انتظار می‌رود اعتبار همگرایی در بین معیارهای مختلف کیفیت سود برای عوامل تعیین‌کننده مشابه مثل مولفه‌های انگیزشی مدیران وجود داشته باشد و چنانچه یک عامل تعیین‌کننده خاص با همه معیارها مرتبط نباشند می‌توان نتیجه‌گیری نمود که معیارهای مختلف کیفیت سود سازه‌های متفاوتی را اندازه‌گیری می‌کنند.

۲-۳- پیشینه پژوهش

دسینه و همکاران (۱۳۹۸) در پژوهشی تأثیر چهار معیار کیفیت سود شامل اقلام تعهدی، پایداری سود، قابلیت پیش بینی سود و هموارسازی سود را به عنوان ویژگی‌های مبتنی بر حسابداری ویژگی‌های سود بر شاخص ریسک نامطلوب سود با رویکردی متفاوت از سایر پژوهش‌ها به عنوان شاخص ارزیابی ریسک مورد بررسی قرار داده است. نتایج نشان می‌دهد به جز معیار هموارسازی سود، سایر معیارهای مبتنی بر

از مالکیت و نظریه نمایندگی و نقش اطلاعات مالی مورد توجه مدیران، سرمایه‌گذاران و پژوهشگران قرار گرفته است (جنسن و مک لینگ^{۱۴}، ۱۹۷۶). یکی از ویژگی‌های شرکت‌های بزرگ، ساختار مالکیت گسترده و تفکیک مالکیت از مدیریت است. این بدین معنی است که سهامداران، کنترلی بر اثربخشی مدیران ندارند و در نتیجه احتمال اینکه مدیران برای دستیابی به منافع خاص خود به‌گونه‌ای فرصت‌طلبانه رفتار کنند، افزایش می‌یابد. حسابداری به دنبال رفع نیازهای اطلاعاتی استفاده‌کنندگان از صورت‌های مالی در جهت اتخاذ تصمیم‌گیری‌های مختلف است؛ بنابراین هدف اصلی حسابداری گزارشگری مالی بیان وضعیت مالی و عملکرد واحد تجاری برای استفاده‌کنندگان برون‌سازمانی جهت کمک به آن‌ها در تصمیم‌های مالی و سرمایه‌گذاری است. ابزار اصلی انتقال اطلاعات به اشخاص مزبور صورت‌های مالی اساسی از جمله صورت سود و زیان (رقم سود گزارش شده) است. از سوی دیگر، یکی از اهداف صورت‌های مالی انعکاس وظیفه مباشرت مدیریت یا حسابداری آن‌ها در قبال منابعی است که در اختیار آن‌ها قرار گرفته است. تحلیل گران مالی عموماً سود خالص گزارش شده (سود حسابداری) را متفاوت از سود واقعی می‌دانند. یکی از دلایلی که ممکن است تحلیل گران سود حسابداری گزارش شده را با سود واقعی متفاوت بدانند، این است که احتمال دست‌کاری سود حسابداری توسط مدیران وجود دارد. علت این امر نیز می‌تواند بر اساس نظریه نمایندگی، تضاد منافع و اهداف ناسازگار بین مدیران و سرمایه‌گذاران باشد. مدیر ممکن است اقداماتی انجام دهد که منافع سرمایه‌گذاران از بین رود. با در نظر گرفتن این واقعیت (تضاد منافع بین مدیر و سرمایه‌گذار) و استفاده از برآورد در برخی از اجزای صورت سود و زیان، امکان به‌کارگیری روش‌های حسابداری قابل قبول مختلف و موضوعاتی نظیر هموارسازی و مدیریت سود تهدیدهایی برای به‌کارگیری سود به‌عنوان یک معیار تصمیم‌گیری محسوب می‌شود. به‌علاوه، مدیران دسترسی به اطلاعات خصوصی درباره عملیات مالی و

حسابداری ویژگی‌های سود با ریسک نامطلوب سود دارای رابطه معنی دار بوده است.

کاظمی علوم و همکاران (۱۳۹۷) در پژوهشی با عنوان بررسی همگرایی مدل‌های اندازه‌گیری کیفیت سود، با بررسی ادبیات موضوع پژوهش نشان داد که اولاً تعاریف مختلفی برای مفهوم کیفیت سود ارائه شده و ثانیاً مدل‌های مختلف کیفیت سود دارای قدرت تبیین و توضیح متفاوتی است. پژوهشگران در این پژوهش به دنبال این موضوع بودند که آیا عدم اتحاد در تعاریف کیفیت سود، در مدل‌های اندازه‌گیری آن مشهود است یا خیر. به‌منظور پاسخ به این سؤال آن‌ها کیفیت سود را بر اساس پنج مدل دیچاو و دیچو (۲۰۰۲)، مک نیکولز (۲۰۰۲)، بال و شیواکومار (۲۰۰۶)، کازنیک (۱۹۹۹) و مدل مک نیکولز و استون (۲۰۰۸) مورد بررسی قرار دادند. نتایج این پژوهش که با استفاده از آزمون همبستگی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت، نشان داد که بین معیارهای مختلف کیفیت سود همگرایی کاملی وجود ندارد.

صفر زاده و واحدیان (۱۳۹۶) در پژوهشی به بررسی بحران مالی به‌عنوان یکی از مهم‌ترین عوامل اثرگذار بر کیفیت سود پرداخته است. یافته‌های این پژوهش مؤید آن است که بحران مالی جهانی از طریق تأثیر مثبتی که بر برخی از معیارهای ارزیابی کیفیت سود از جمله پایداری و هموارسازی سود دارد، موجب بهبود کیفیت سود و از طریق تأثیر منفی که بر برخی دیگر از معیارهای ارزیابی کیفیت سود از جمله محافظه‌کاری حسابداری، ارتباط ارزشی سود، کیفیت ارقام تعهدی و پیش‌بینی پذیری سود دارد، موجب کاهش کیفیت سود می‌شود. هم‌چنین یافته‌های پژوهش مؤید آن است که کیفیت سود در دوره قبل از بحران مالی جهانی، بیشتر از کیفیت سود در دوره بحران مالی جهانی است.

حصار زاده و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی اقدام به طراحی مدل کمینه‌سازی عدم اطمینان بر اساس معیارهای کیفیت داده‌های حسابداری پرداخته است. در مرحله اول این تحقیق، ضمن بررسی چگونگی ارتباط ۱۴ مورد از معیارهای مرسوم کیفیت با

یکدیگر، آن را با عدم اطمینان به‌عنوان یک سنجه واحد، مورد آزمون قرار می‌دهد. سپس در مرحله دوم با استفاده از روش‌شناسی درخت تصمیم فازی، چگونگی موازنه معیارهای کیفیت و ترکیبی از آن معیارها که می‌تواند به کمینه‌سازی عدم اطمینان منتهی گردد، شناسایی می‌نماید. یافته‌های حاصل از مرحله اول، نشان می‌دهد اولاً بین بیشتر معیارهای مرسوم کیفیت، ارتباط معنی‌داری وجود دارد و این ارتباطات در برخی از موارد معکوس هست. ثانیاً برخی از معیارها، سبب کاهش عدم اطمینان می‌گردد و ثالثاً بعد معیارهای کیفیت قابل کاهش است. یافته‌های حاصل از مرحله دوم، سه مسیر تعاملی بین معیارهای کیفیت، جهت کمینه‌سازی عدم اطمینان را نشان می‌دهد و مهم‌ترین معیارهای کیفیت را معرفی می‌نماید.

ما^{۱۷} و همکاران (۲۰۱۹) در پژوهشی به بررسی تاثیر تجربه دانشگاهی مدیران بر کیفیت گزارشگری مالی پرداخته‌اند. آن‌ها کیفیت گزارشگری مالی را بر اساس کیفیت ارقام تعهدی، مدیریت سود واقعی و تجدید ارائه اندازه‌گیری کرده‌اند. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد در شرکت‌هایی که مدیران عالی تجربه دانشگاهی دارند، ارقام تعهدی و مدیریت سود واقعی پایین‌تری وجود دارد. هم‌چنین در این شرکت‌ها احتمال تجدید ارائه آتی کمتری انجام می‌گیرد. این نتایج برای شرکت‌هایی با نظارت خارجی غیرکارآمد، مطرح می‌کند که کیفیت گزارشگری مالی بیشتر توسط انگیزه درونی مدیران در صداقت گزارشگری تبیین شده است.

گوترز و رودریگز (۲۰۱۷) در پژوهشی با تأکید بر اهمیت فرآیند مفهوم‌سازی و تعیین ماهیت رابطه بین شاخص‌های تجربی و سازه کیفیت سود، مطابق طبقه‌بندی دیچو و همکاران (۲۰۱۰) از شاخص‌های کیفیت سود، معتقدند که رابطه بین انواع شاخص‌های کیفیت سود و سازه آن مشابه نیست. بلکه ویژگی‌های سود با کیفیت سود رویکردی ترکیبی و واکنش سرمایه‌گذاران به کیفیت سود و سایر شاخص‌های خارجی رویکردی انعکاسی از سازه کیفیت سود دارند.

بهادار تهران در دوره زمانی ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۶ هستند که دارای ویژگی‌های زیر باشند:

- به جهت همسانی تاریخ گزارشگری و حذف اثرات فصلی، سال مالی شرکت‌ها منتهی به پایان اسفند هر سال باشد.
 - در طول دوره زمانی پژوهش، پایان سال مالی آن‌ها تغییر نکرده باشد.
 - شرکت‌های صنایع واسطه‌گری مالی، سرمایه‌گذاری و بانک‌ها به دلیل ماهیت متفاوت عملیات آن‌ها، نباید جزء نمونه انتخابی باشند.
 - اطلاعات صورت‌های مالی آن‌ها به صورت سالانه به‌طور کامل و پیوسته در دسترس باشد.
- لذا با توجه به محدودیت‌های اشاره شده و مطابق جدول شماره ۱ شرکت‌های نمونه شامل ۱۶۳ شرکت می‌باشد.

جدول ۱- فرآیند انتخاب شرکت‌های نمونه

تعداد شرکت	شرح
۴۶۷	شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران در سال ۱۳۹۶
(۱۱۳)	شرکت‌هایی که پایان دوره مالی آن‌ها منتهی به ۲۹ اسفندماه نمی‌باشد
(۸۶)	شرکت‌های واسطه‌گری مالی، سرمایه‌گذاری، بانک، بیمه
(۴۷)	شرکت‌هایی که تغییر سال مالی یا تغییر فعالیت داشته‌اند
(۵۸)	شرکت‌هایی که داده‌های آن‌ها برای محاسبه متغیرهای پژوهش در دسترس نیست
۱۶۳	شرکت‌های نمونه

پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی است زیرا با استفاده از نتایج این پژوهش، برای حل مسائل اجرایی و کاربردی استفاده می‌شود. این پژوهش رویکردی قیاسی - استقرایی دارد و در پژوهش‌های همبستگی جز تحلیل‌های رگرسیونی هست و از نظر ماهیت داده‌ها، پژوهش کمی هست.

ایورت و واگین هوفر (۲۰۱۵) در پژوهشی به بررسی روابط اقتصادی بین معیارهای کیفیت سود پرداختند. این پژوهش یک چارچوب نظری جهت ارزیابی و مقایسه چندین معیار کیفیت سود از جمله مربوط بودن ارزش، پایداری، قابلیت پیش‌بینی، هموارسازی و اقلام تعهدی اختیاری ارائه نمود. بر اساس نظریه انتظارات عقلایی یک مدیر به دنبال این است که قیمت سهام و سود افزایش و هم‌چنین سود هموار باشد. در این پژوهش مطابق این انتظارات مدیر الگویی طراحی شد و معیارهای مختلف کیفیت سود با یکدیگر و با الگوی مزبور مقایسه گردید. یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد که معیارهای مربوط بودن ارزش و پایداری معیارهایی هستند که انطباق بیشتری با یکدیگر دارند و پس‌از آن دو، معیارهای قابلیت پیش‌بینی و هموارسازی می‌باشند. اما معیار اقلام تعهدی اختیاری انطباق کمی با سایر معیارها دارد. هم‌چنین نتایج این پژوهش نشان می‌دهد سود هموارتر و اقلام تعهدی اختیاری بیشتر با کیفیت سود بیشتر ارتباط دارند.

۳- فرضیه‌های پژوهش

با توجه به مبانی نظری تبیین شده فرضیه‌های پژوهش به شرح زیر می‌باشند:

فرضیه اول: بین معیارهای کیفیت سود رابطه معنی‌داری وجود دارد.

فرضیه دوم: معیارهای انعکاسی کیفیت سود نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود همگرایی بیشتری دارند.

فرضیه سوم: معیارهای انعکاسی کیفیت سود نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود در واکنش به مؤلفه‌های انگیزشی مدیران همگرایی بیشتری دارند.

۴- روش‌شناسی پژوهش

جامعه آماری این پژوهش شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران است. نمونه آماری پژوهش حاضر شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق

۵- متغیرهای پژوهش و نحوه اندازه‌گیری آن‌ها

در این پژوهش جهت آزمون فرضیه‌ها، از معیارهای اندازه‌گیری کیفیت سود شامل معیارهای مربوط بودن ارزش، پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی و اقلام تعهدی اختیاری و تجدید ارائه و مؤلفه‌های انگیزشی مدیران شامل انگیزه‌های پاداش، قرارداد بدهی، هزینه‌های سیاسی، مالیاتی، مدیریت جدید استفاده شده است.

الف- معیارهای اندازه‌گیری کیفیت سود

(۱) مربوط بودن ارزش: ضریب واکنش سود شاخصی برای تعیین واکنش پذیری بازده (قیمت سهام) به تغییرات سود شرکت است. هر چه تغییرات سود با شدت بیشتری با بازده سهام شرکت ارتباط داشته باشد، دارای کیفیت بالاتری خواهد بود. این معیار مطابق پژوهش ایستون و هریس^{۱۸} (۱۹۹۱) از طریق رابطه شماره ۱ اندازه‌گیری می‌شود.

رابطه شماره ۱

$$RET_t = \beta_0 + \beta_1 E_t + \beta_2 \Delta E_t + \varepsilon_t$$

که در آن RET : بازده سهام، E : سودخالص سال جاری، ΔE : تغییرات سودخالص سال جاری نسبت به سال قبل.

(۲) پایداری سود: برای اندازه‌گیری پایداری سود بر اساس پژوهش‌های پنمن^{۱۹} و ژانگ (۲۰۰۲) و فرانسیس^{۲۰} و همکاران (۲۰۰۴) از برآورد مدل سود نسبت به سود با وقفه‌ی مرتبه اول استفاده می‌شود. در این مدل β_1 ضریب پایداری سود هست و هر چه β_1 بیشتر و به عدد یک نزدیک‌تر باشد، سود پایدارتر و در نتیجه دارای کیفیت بالاتری خواهد بود. این معیار از طریق رابطه شماره ۲ اندازه‌گیری می‌شود.

رابطه شماره ۲

$$E_t = \beta_0 + \beta_1 E_{t-1} + \varepsilon_t$$

که در آن E_t : سودخالص سال جاری، E_{t-1} : سودخالص در سال قبل.

(۳) قابلیت پیش‌بینی سود: به معنای توان استفاده از اطلاعات سود برای پیش‌بینی اطلاعات آتی است.

اطلاعات آتی می‌تواند سود و یا جریان‌های نقدی باشد. برای اندازه‌گیری قابلیت پیش‌بینی سود بر اساس پژوهش داوار^{۲۱} (۲۰۱۵) از مدل رگرسیونی که در رابطه شماره ۳ آورده شده است، استفاده می‌شود:

رابطه شماره ۳

$$CFO_{t+1} = \beta_0 + \beta_1 E_t + \varepsilon_t$$

که در آن CFO_{t+1} : جریان‌های نقدی عملیاتی سال آتی، E_t : سود خالص سال جاری.

(۴) اقلام تعهدی اختیاری: کیفیت اقلام تعهدی به کمک مدل مک نیکولز^{۲۲} (۲۰۰۲) اندازه‌گیری شده است. معیار کیفیت اقلام تعهدی، انحراف معیار خطای باقی‌مانده این مدل بوده و کمتر بودن این عدد بیانگر کیفیت بیشتر سود است. این معیار از رابطه شماره ۴ اندازه‌گیری می‌شود.

رابطه شماره ۴

$$\Delta WC_t = \beta_0 + \beta_1 CFO_{t-1} + \beta_2 CFO_t + \beta_3 CFO_{t+1} + \beta_4 \Delta sales_t + \beta_5 PPE_t + \varepsilon_t$$

که در آن ΔWC_t : تغییرات خالص سرمایه در گردش غیرنقدی در سال جاری نسبت به سال قبل، CFO_{t-1} : جریان‌های نقدی سال قبل، CFO_t : جریان‌های نقدی سال جاری، CFO_{t+1} : جریان‌های نقدی سال آتی، $\Delta sales_t$: تغییرات فروش در سال جاری نسبت به سال قبل و PPE_t : جمع دارایی‌های ثابت.

(۵) تجدید ارائه: تجدید ارائه صورت‌های مالی نیز می‌تواند بیانگر ابهام در خصوص سود سال‌های گذشته و در نتیجه کیفیت پایین آن‌ها هست. بر این اساس اگر نسبت مبلغ تعدیلات سنواتی بر سود شرکتی برابر یا بیشتر از نسبت میانگین صنعت گردد یک و در غیر این صورت صفر هست.

ب- مؤلفه‌های انگیزشی مدیران

برای اعمال مدیریت سود و در نتیجه کاهش کیفیت سود انگیزه‌های مختلفی به شرح زیر وجود دارد (اسکات، ۲۰۰۹):

۱) انگیزه‌ی پاداش: این مؤلفه پیش‌بینی می‌کند اگر به مدیر برحسب یکی از معیارهای عملکرد نظیر سود حسابداری پاداش داده شود، در آن صورت مدیر در تلاش خواهد بود تا از روش‌ها و فن‌های حسابداری استفاده کند که سود را افزایش داده تا پاداش بیشتری دریافت نماید. برای اندازه‌گیری آن بر اساس پژوهش‌های حسین و مونروی^{۲۳} (۲۰۱۵) و یعقوب نژاد و همکاران (۱۳۹۱) از پاداش نقدی هیئت‌مدیره تقسیم بر کل دارایی‌ها استفاده می‌شود.

۲) انگیزه‌ی قرارداد بدهی: این مؤلفه پیش‌بینی می‌کند که اگر شرکت برای دریافت وام، با اعتباردهندگان قراردادی مبتنی بر ارقام حسابداری تنظیم نماید، در آن صورت اعتباردهنده، محدودیت‌ها و شرط‌هایی نظیر داشتن حد معینی از نسبت بدهی را برای واحد تجاری ملزم می‌نماید. این موضوع باعث می‌شود تا مدیران از روش‌ها و فن‌های حسابداری استفاده نمایند که سود و دارایی‌ها را افزایش دهند تا نسبت بدهی کاهش یابد. لذا برای اندازه‌گیری آن بر اساس پژوهش‌های دیچو و همکاران (۱۹۹۶)، عثمان و زغال^{۲۴} (۲۰۰۶) و مدرس و همکاران (۱۳۸۸) و یعقوب نژاد و همکاران (۱۳۹۱) از نسبت جمع بدهی‌ها به جمع دارایی‌ها استفاده می‌شود.

۳) انگیزه‌ی هزینه‌های سیاسی: این مؤلفه پیش‌بینی می‌کند که اگر واحد تجاری و مدیران آن را در کانون توجه سیاسی قرار گیرند، این انگیزه در آن‌ها ایجاد می‌شود تا از روش‌های حسابداری اقتباس کنند که سود را کمتر نشان دهند و به‌واسطه‌ی آن، انجام اقدامات سیاسی علیه واحد تجاری و هزینه‌های مورد انتظار آن کاهش یابد. برای اندازه‌گیری آن بر اساس پژوهش‌های عثمان

و زغال (۲۰۰۶) و مدرس و همکاران (۱۳۸۸) و یعقوب نژاد و همکاران (۱۳۹۱) اندازه شرکت لحاظ می‌گردد و اندازه شرکت از طریق لگاریتم طبیعی جمع کل دارایی‌ها اندازه‌گیری می‌شود.

۴) انگیزه‌ی مالیاتی: مالیات بر درآمد، یکی از مؤثرترین انگیزه‌ها، برای مدیریت سود است. زمانی که مقامات مالیاتی، قانون جدیدی را برای وضع مالیات تدوین می‌کنند، شرکت‌ها برای فرار از آن، از طریق انتخاب رویه‌های حسابداری، سود را کاهش می‌دهد. مطابق پژوهش‌های زیمرمن (۱۹۸۳)، کیم و لی‌می‌پایوم^{۲۵} (۱۹۹۸)، صوفی و محمد پور (۱۳۹۴) انگیزه مالیاتی از محاسبه نرخ مؤثر مالیاتی که از طریق تقسیم هزینه مالیات بر سود عملیاتی به دست می‌آید،

۵) انگیزه‌ی مدیریت جدید: رابطه بین مدیریت سود و تغییر مدیرعامل، اعضای هیئت‌مدیره و مدیران اجرایی شرکت‌ها در پژوهش‌های مختلف مورد توجه قرار گرفته است. مدیران جدید به‌منظور بهبود عملکرد خود در سال‌های آتی، سود امسال را کاهش می‌دهند. لذا در صورتی که مدیر تغییر نماید یک و در غیر این صورت صفر است.

۵-۱- مدل آزمون فرضیه اول

رابطه شماره ۵

$$EQ_{1it} = \beta_0 + \beta_1 EQ_{2it} + \beta_2 EQ_{3it} + \beta_3 EQ_{4it} + \beta_4 EQ_{5it} + \beta_5 AQ_{it} + \beta_6 IOB_{it} + \beta_7 OC_{it} + \varepsilon_{it}$$

۵-۲- مدل آزمون فرضیه دوم

رابطه شماره ۶

$$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 G_{it} + \beta_2 AQ_{it} + \beta_3 IOB_{it} + \beta_4 OC_{it} + \varepsilon_{it}$$

۵-۳- مدل آزمون فرضیه سوم

رابطه شماره ۷

$$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 G_{it} + \beta_2 AQ_{it} + \beta_3 IOB_{it} + \beta_4 OC_{it} + \beta_5 BI_{it} + \beta_6 DI_{it} + \beta_7 PI_{it} + \beta_8 TI_{it} + \beta_9 NMI_{it} + \beta_{10} BI_{it} * G_{it} + \beta_{11} DI_{it} * G_{it} + \beta_{12} PI_{it} * G_{it} + \beta_{13} TI_{it} * G_{it} + \beta_9 NMI_{it} * G_{it} + \varepsilon_{it}$$

۶- یافته‌های پژوهش

۶-۱- آمار توصیفی

نتایج آمار توصیفی در جدول شماره ۲ ارائه گردیده است. با توجه به اینکه در این پژوهش متغیرهای تجدید ارائه، انگیزه مدیریت جدید و کیفیت حسابرس به صورت دوجوهی (صفر یا یک) هست لذا جدول مربوط به آمار توصیفی آن‌ها در قالب فراوانی و درصد فراوانی به صورت مجزا ارائه گردیده است. با توجه به نزدیک بودن مقادیر میانگین و میانه به خصوص در متغیرهای مرتبط با مولفه های انگیزشی مدیران می توان بیان کرد که متغیرهای پژوهش از توزیع آماری مناسبی برخوردار هستند. در بین معیارهای کیفیت سود به جز معیار تجدید ارائه که به صورت دوجوهی می باشد، معیارهای مربوط بودن ارزش و اقلام تعهدی اختیاری کمترین انحراف معیار را دارند که بیانگر این است در بین شرکت های نمونه این دو معیار نزدیک به میانگین می باشد. در معیار تجدید ارائه حدود ۲۳ درصد از شرکت های نمونه تجدید ارائه نموده اند. در مولفه های انگیزشی مدیران، انگیزه پاداش نشان می دهد مبلغ پرداختی بابت پاداش به اعضای هیئت مدیره به طور متوسط معادل ۰,۰۰۱ دارایی ها بوده است. در انگیزه بدهی با وجود اینکه در حالت بیشترین تقریبا بدهی های ۳ برابر دارایی ها بوده است اما میانگین نشان می دهد بدهی ها حدود ۷۰ درصد دارایی های شرکت های نمونه می باشد. در بین مولفه های مزبور بیشترین انحراف معیار مربوط به انگیزه سیاسی می باشد که بیانگر تفاوت زیاد اندازه دارایی های شرکت های نمونه است. انگیزه مالیاتی نشان می دهد شرکت های نمونه هزینه مالیات بسیار پایین و نزدیک به صفر را در صورت سودوزیان خود گزارش کردند. انگیزه مدیریت جدید که به صورت دوجوهی است نشان می دهد حدود ۲۲ درصد از شرکت های نمونه مدیرعامل خود را در این دوره پژوهش تغییر داده اند. در متغیرهای کنترلی، استقلال هیئت مدیره با میانگین ۰,۶۴۸ نشان می دهد که اعضای غیرموظف هیئت مدیره بیشتر از اعضای موظف می باشد و اکثر شرکت های نمونه

که در آن متغیرهای اصلی:

EQ (earning quality): کیفیت سود که در این پژوهش از معیارهای مربوط بودن ارزش، پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود، اقلام تعهدی اختیاری و تجدید ارائه استفاده گردیده است.

BI (bonus incentive): انگیزه پاداش که با در نظر گرفتن مبلغ پاداش پرداختی به مدیران قابل اندازه‌گیری است.

DI (debt incentive): انگیزه بدهی که با استفاده از نسبت بدهی اندازه‌گیری می‌گردد.

PI (political incentive): انگیزه سیاسی که با استفاده از لگاریتم دارایی‌ها قابل اندازه‌گیری است.

TI (Tax incentive): انگیزه مالیاتی که از نرخ مؤثر مالیاتی از طریق تقسیم هزینه مالیات بر سود عملیاتی به دست می‌آید.

NMI (new management incentive): انگیزه مدیریت جدید، در صورتی که در سال جاری اعضای هیئت‌مدیره نسبت به سال قبل تغییر کرده یک و در غیر این صورت صفر است.

G (Group): اگر معیارهای انعکاسی کیفیت سود شامل مربوط بودن ارزش و تجدید ارائه باشد یک در غیر این صورت صفر هست. متغیرهای کنترل:

AQ (audit quality): کیفیت حسابرسی که اگر حسابرس سازمان حسابرسی باشد یک و در غیر این صورت صفر است.

IOB (Independence of Board): نسبت اعضای غیرموظف هیئت‌مدیره به کل اعضای هیئت‌مدیره هست.

OC (Ownership Concentration): درصد تمرکز مالکیت، که برابر است با مجموع درصد سهام سهامدارانی که بیش از ۵ درصد سهام شرکت را دارا هست.

درصد مالکیت عمده بالای ۵۰ درصد را دارند و در درصد از شرکت های نمونه توسط سازمان حسابرسی متغیر کیفیت حسابرسی نشان می دهد که حدود ۲۲ مورد حسابرسی قرار گرفته اند.

جدول ۲- شاخص های مرکزی و پراکندگی مربوط به متغیرهای پژوهش

متغیر کمی	نماد	میانگین	میانه	کمترین	بیشترین	انحراف معیار
پایداری سود	EP	۰,۴۵۵	۰,۵۲۹	-۱,۰۰۵	۱,۷۴۳	۰,۴۷۹
قابلیت پیش بینی سود	EPA	-۰,۳۲۷	-۰,۱۱۵	-۲۳,۲۵	-۰,۰۳۶	۱,۸۲۳
مربوط بودن ارزش	VR	۰,۱۱۸	۰,۰۲۷	-۰,۱۴۳	۰,۸۱۳	۰,۲۵۴
اقدام تعهدی اختیاری	ACC	۰,۱۱۷	۰,۰۶۸	۰,۰۰۰	۲,۲۶۵	۰,۲۴۴
انگیزه پاداش	BI	۰,۰۰۱	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۴۳	۰,۰۰۲
انگیزه بدهی	DI	۰,۶۹۳	۰,۶۵۷	۰,۰۶۶	۳,۰۶۰	۰,۳۲۷
انگیزه سیاسی	PI	۱۳,۷۹۵	۱۳,۶۷۸	۱۰,۰۸۶	۱۹,۱۰۶	۱,۳۸۷
انگیزه مالیاتی	TI	۰,۰۸۹	۰,۰۸	۰,۰۰۰	۱,۹۳۴	۰,۰۹۷
استقلال هیئت مدیره	IOB	۰,۶۴۸	۰,۶	۰,۰۰۰	۱,۰۰۰	۰,۱۷۷
درصد مالکیت عمده	OC	۰,۷۴۸	۰,۷۷۴	۰,۰۰۰	۰,۹۹۷	۰,۱۵۷

متغیر دوجویی	نماد	فراوانی کدا	فراوانی کد ۰	درصد فراوانی کدا	درصد فراوانی کد ۰
تجدید ارائه	RET	۳۳۷	۱۱۳۰	۲۲,۹۷	۷۷,۰۳
انگیزه مدیریت جدید	NMI	۳۲۸	۱۱۳۹	۲۲,۳۶	۷۷,۶۴
کیفیت حسابرسی	AQ	۳۲۵	۱۱۴۲	۲۲,۱۵	۷۷,۸۵

۲-۶- آزمون فرضیه اول

جهت بررسی این آزمون هر معیار کیفیت سود یکبار به عنوان متغیر وابسته و چهار بار به عنوان متغیر مستقل آورده می شود. به عبارت دیگر به منظور بررسی این فرضیه ۵ مدل رگرسیونی برآزش می گردد که در چهار مدل اول یکی از معیارهای پایداری سود، قابلیت پیش بینی، مربوط بودن ارزش و اقدام تعهدی اختیاری به عنوان متغیر وابسته و مابقی بانضمام معیار تجدید ارائه و متغیرهای کنترلی به عنوان متغیرهای مستقل آورده می شود. در مدل پنجم معیار تجدید ارائه به عنوان متغیر وابسته و سایر معیارهای کیفیت سود و

متغیرهای کنترلی به عنوان متغیرهای مستقل لحاظ می گردند. در ابتدا و پیش از بررسی مدل های مزبور، مقادیر شاخص VIF برای بررسی هم خطی میان متغیرها در مدل های مورد نظر ارائه شده است. در صورت عدم وجود هم خطی انتظار می رود این شاخص کمتر از مقدار ۱۰ باشد. حال همان طور که در جدول شماره ۳ مشاهده می گردد این شاخص در همه مدل های این فرضیه کمتر از ۱۰ هست لذا به تجزیه و تحلیل آماری این فرضیه پرداخته می شود.

جدول ۳- نتایج آزمون هم خطی بین متغیرها

مدل	RES	EPA	VR	ACC	AQ	IOB	OC
۱	۱,۰۰۶	۱,۰۱۶	۱,۰۲۹	۱,۰۲۱	۱,۰۱۶	۱,۰۲۲	۱,۰۲۴
۲	۱,۰۰۹	۱,۰۲۰	۱,۰۲۳	۱,۰۲۳	۱,۰۱۶	۱,۰۲۵	۱,۰۲۶
۳	۱,۰۰۹	۱,۰۱۴	۱,۰۱۸	۱,۰۱۶	۱,۰۱۳	۱,۰۲۲	۱,۰۲۳
۴	۱,۰۰۹	۱,۰۱۰	۱,۰۲۰	۱,۰۱۵	۱,۰۱۳	۱,۰۲۰	۱,۰۳۱

جدول ۶- نتایج آزمون رگرسیون مدل‌های مربوط به

فرضیه اول

$$EQ_{1it} = \beta_0 + \beta_1 EQ_{2it} + \beta_2 EQ_{3it} + \beta_3 EQ_{4it} + \beta_4 EQ_{5it} + \beta_5 AQ_{it} + \beta_6 IOB_{it} + \beta_7 OC_{it} + \varepsilon_{it}$$

آماره معناداری مدل (P- مقدار)	ضریب R ²	- P مقدار	ضریب	متغیر مستقل	متغیر وابسته
۶,۶۴ (۰,۰۰۰)	۰,۰۱۹	<۰,۰۰۱	-۰,۰۳۸	RES	EP
		۰,۰۱۹	۰,۰۲۲	AQ	
		<۰,۰۰۱	۰,۱۶	IOB	
		<۰,۰۰۱	۰,۲۷۸	OC	
۷۵,۷ (۰,۰۰۲)	۰,۰۱۶	<۰,۰۰۱	۰,۱۰۶	RES	EPA
		۰,۰۳۸	۰,۰۸۴	AQ	
		۰,۰۰۱	-۰,۲۷۱	IOB	
		<۰,۰۰۱	-۰,۹۹۵	OC	
۲,۱۵ (۰,۰۰۰)	۰,۰۲۵	<۰,۰۰۱	۰,۰۲۵	AQ	WCC
		<۰,۰۰۱	۰,۰۸۱	IOB	
۲,۶۶ (۰,۰۰۰)	۰,۰۲۸	۰,۰۳۶	-۰,۱۰۶	WCC	VR
		<۰,۰۰۱	-۰,۰۳	AQ	
		<۰,۰۰۱	-۰,۱۰۵	IOB	
		<۰,۰۰۱	-۰,۰۶۷	OC	
۶,۶۴ (۰,۰۰۰)	۰,۰۱۹	۰,۰۳۳	-۰,۲۸	EP	RES

همان‌طور که در جدول شماره ۶ مشاهده می‌گردد در مدل اول بین معیارهای پایداری سود و تجدید ارائه هنگامی که پایداری سود به‌عنوان متغیر وابسته هست رابطه معناداری با ضریب اثر ۰,۰۳۸- وجود دارد. در مدل دوم بین معیارهای قابلیت پیش‌بینی سود و تجدید ارائه با ضریب اثر ۰,۱۰۶+ رابطه معناداری وجود دارد. در مدل سوم که معیار اقلام تعهدی اختیاری متغیر وابسته هست هیچ رابطه معناداری با سایر معیارهای کیفیت سود ندارد. در مدل چهارم که معیار مربوط بودن ارزش به‌عنوان متغیر وابسته هست رابطه معناداری با اقلام تعهدی اختیاری با ضریب اثر ۰,۱۰۶- دارد. در مدل پنجم که معیار تجدید ارائه به‌عنوان متغیر وابسته هست رابطه معناداری با پایداری سود با ضریب اثر ۰,۲۸- را نشان می‌دهد.

همان‌طور که در جدول شماره ۴ مشاهده می‌گردد نتایج حاصل از آزمون F-لیمر نشان می‌دهد که در مورد مدل‌های اول تا چهارم، مقدار احتمال حاصل کمتر از سطح خطای آزمون یعنی ۰,۰۵ است. بنابراین در این مدل‌ها مناسبت رویکرد OLS به پانلی تأیید نمی‌شود. در مرحله‌ی بعد آزمون اثرات ادغام‌شده (زمان) بررسی شده است. نتایج این آزمون نیز فرضیه‌ی صفر آن را که بیانگر مناسبت مدل اثرات ادغام‌شده است، تأیید می‌کند. بنابراین در مدل‌های اول تا چهارم مدل پانلی با اثرات ادغام‌شده (زمان) به‌عنوان مدل مناسب جهت برازش پذیرفته می‌شود.

جدول ۴- نتایج مربوط به F لیمر و اثرات ادغام‌شده

مدل	F لیمر		اثرات ادغام‌شده
	آماره فیشر	- P مقدار	
۱	۰,۳۶۷	<۰,۰۰۱	۱
۲	۰,۲۸۸	<۰,۰۰۱	۱
۳	۰,۱۵۱	<۰,۰۰۱	۱
۴	۰,۲۸۶	<۰,۰۰۱	۱

در ارتباط با مدل پنجم که مدل پانل لجستیک بوده است، حالت‌های مختلف پانل لجستیک ساده و پانل با اثرات ثابت زمان برازش داده‌شده و به‌منظور مقایسه این دو مدل از معیار آکائیک (AIC) استفاده شده است. نتایج حاصل در جدول شماره ۵ نشان داده شده است.

جدول ۵- نتایج مربوط به معیار آکائیک

مدل	معیار آکائیک	
۵	پانل لجستیک ساده	پانل با اثرات ثابت زمان
	۱۵۸۰,۷	۱۵۷۷,۰۴

با توجه به ملاحظات بالا و هم‌چنین تأیید آزمون مفروضات رگرسیون، مدل‌های پنج‌گانه رگرسیون برازش داده‌شده است که نتایج معنادار مدل‌های مزبور در جدول شماره ۶ خلاصه گردیده است.

۳-۶- آزمون فرضیه دوم

با توجه به مدل دوم پژوهش، هدف از برآزش این مدل رگرسیونی مقایسه همگرایی معیارهای انعکاسی و ترکیبی کیفیت سود است، بنابراین تمام معیارهای کیفیت سود به‌عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شده‌اند و از سوی دیگر متغیر G به‌عنوان متغیر مستقل به‌صورت دو گروه شامل معیارهای انعکاسی و ترکیبی آورده شده است به‌نحوی که گروه معیارهای انعکاسی ۱ و گروه معیارهای ترکیبی ۰ هست.

هست که در این راستا متغیر G در تک‌تک مؤلفه‌های انگیزشی مدیران ضرب شده‌اند.

جدول ۸- نتایج آزمون رگرسیون مدل مربوط به فرضیه سوم

سوم				
$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 G_{it} + \beta_2 AQ_{it} + \beta_3 IOB_{it} + \beta_4 OC_{it} + \beta_5 BI_{it} + \beta_6 DI_{it} + \beta_7 PI_{it} + \beta_8 TI_{it} + \beta_9 NMI_{it} + \beta_{10} BI_{it} * G_{it} + \beta_{11} DI_{it} * G_{it} + \beta_{12} PI_{it} * G_{it} + \beta_{13} TI_{it} * G_{it} + \beta_9 NMI_{it} * G_{it} + \varepsilon_{it}$				
متغیر	ضریب	خطای معیار	آماره t	p-مقدار
(Intercept)	-۰,۱۸۶	۰,۱۶۹	-۱,۰۹۶	۰,۲۷۳
G	۰,۶۵۸	۰,۲۴۳	۲,۷۰۲	۰,۰۰۷
AQ	۰,۰۱۵	۰,۰۲۶	۰,۵۶۵	۰,۵۷۲
IOB	-۰,۰۲۲	۰,۰۶۰	-۰,۳۶۵	۰,۷۱۵
OC	-۰,۱۳۶	۰,۰۶۹	-۱,۹۷۵	۰,۰۴۸
BI	۰,۴۸۳	۷,۱۷۵	۰,۰۶۷	۰,۹۴۶
DI	-۰,۴۴۵	۰,۰۴۶	-۹,۶۹۲	۰,۰۰۰
PI	۰,۰۴۶	۰,۰۱۰	۴,۴۶۲	۰,۰۰۰
TI	-۰,۲۷۳	۰,۱۵۶	-۱,۷۴۷	۰,۰۸۱
NMI	-۰,۰۲۳	۰,۰۳۳	-۰,۷۰۲	۰,۴۸۳
G*BI	۵,۲۹۰	۱۱,۳۴۱	۰,۴۶۶	۰,۶۴۱
G*DI	۰,۳۴۵	۰,۰۷۳	۴,۷۵۷	۰,۰۰۰
G*PI	-۰,۰۶۳	۰,۰۱۶	-۳,۸۴۳	۰,۰۰۰
G*TI	۰,۶۶۶	۰,۲۴۷	۲,۶۹۹	۰,۰۰۷
G*NMI	۰,۰۸۰	۰,۰۵۳	۱,۵۱۳	۰,۱۳۰
ضریب R ²		۰,۰۲۴	آماره معناداری مدل (p-مقدار)	(۰,۰۰۰)۱۴۷,۱۴

جدول ۷- نتایج آزمون رگرسیون مدل مربوط به فرضیه دوم

دوم				
$EQ_{it} = \beta_0 + \beta_1 G_{it} + \beta_2 AQ_{it} + \beta_3 IOB_{it} + \beta_4 OC_{it} + \varepsilon_{it}$				
متغیر	ضریب	خطای معیار	آماره t	p-مقدار
(Intercept)	۰,۰۵۳	۰,۰۶۹	۰,۷۵۶	۰,۴۴۴
G	۰,۱۱۵	۰,۰۲۲	۵,۲۴۲	۰,۰۰۰
AQ	۰,۰۰۶	۰,۰۲۶	۰,۲۴۵	۰,۸۰۶
IOB	-۰,۰۰۶	۰,۰۶۱	-۰,۰۹۶	۰,۹۲۳
OC	-۰,۰۶۷	۰,۰۶۹	-۰,۹۷۹	۰,۳۲۸
ضریب R ²		۰,۰۲۲	آماره معناداری مدل (p-مقدار)	(۰,۰۰۵)۵,۶۶

همان‌طور که در جدول شماره ۷ مشاهده می‌گردد مقدار احتمال مربوط به متغیر G کمتر از ۰,۰۵ هست و لذا می‌توان وجود معنادار بین گروه معیارهای انعکاسی و گروه معیارهای ترکیبی را تأیید نمود. از سوی دیگر با توجه به ضریب اثر این متغیر که برابر ۰,۱۱۵ + است می‌توان نتیجه گرفت که معیارهای انعکاسی کیفیت سود نیست به معیارهای ترکیبی کیفیت سود همگرایی بیشتری دارند.

۴-۶- آزمون فرضیه سوم

با توجه به مدل سوم پژوهش، هدف از برآزش این مدل رگرسیونی مقایسه همگرایی معیارهای انعکاسی و ترکیبی کیفیت سود با توجه به متغیرهای تعدیل‌کننده مربوط به مؤلفه‌های انگیزشی مدیران

همان‌طور که در جدول شماره ۸ مشاهده می‌گردد مقدار احتمال مربوط به متغیر G در مؤلفه‌های انگیزشی بدهی، سیاسی و مالیاتی کمتر از ۰,۰۵ هست و لذا می‌توان وجود تفاوت معنادار بین گروه معیارهای انعکاسی و گروه معیارهای ترکیبی را در حضور مؤلفه‌های انگیزشی مزبور تأیید نمود. از سوی دیگر، با توجه به ضریب اثر متغیرهای ضرب شده G در مؤلفه‌های انگیزشی بدهی و مالیاتی که به ترتیب برابر با ۰,۳۴۵ + و ۰,۶۶۶ + هست می‌توان نتیجه گرفت که معیارهای انعکاسی کیفیت سود در

حضور مؤلفه‌های انگیزشی مزبور نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود همگرایی بیشتری دارند.

۷- نتیجه‌گیری و بحث

با توجه به نتایج به‌دست‌آمده از فرضیه اول معیارهای کیفیت سود روابط متفاوتی با یکدیگر دارند که این ارتباط به صورت مثبت، منفی و یا عدم معنی داری می‌باشد. لذا بین همه معیارهای کیفیت سود لزوماً ارتباط معنی داری وجود ندارد. مطابق طبقه بندی معیارهای کیفیت سود توسط دیچو و همکاران (۲۰۱۰) معیارهای موجود در هر طبقه از یک مبنا برای اندازه‌گیری کیفیت سود استفاده کرده‌اند و از اینرو، انتظار معنی داری بین معیارهایی که مبانی اندازه‌گیری متفاوتی دارند، کمتر می‌باشد. بنابراین همسو با پژوهش‌های کاظمی علوم و همکاران (۱۳۹۷) و حصار زاده و همکاران (۱۳۹۵) به‌طورکلی نمی‌توان رابطه مشخص، مثبت و معنی داری بین معیارهای کیفیت سود مشاهده نمود.

هم چنین نتایج فرضیه دوم نشان می‌دهد بین معیارهای انعکاسی نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود همگرایی بیشتری وجود دارد. طبق دیدگاه جارویس^{۲۶} و همکاران (۲۰۰۳) از جمله تفاوت‌های بین مدل ترکیبی و مدل انعکاسی در خصوص قابلیت تعویض معیارها هست. به‌نحوی که در مدل ترکیبی، معیارها قابل تعویض نیستند و در نظر نگرفتن یک معیار دامنه مفهومی سازه را تغییر می‌دهد. هم چنین، اگر در ارزیابی کیفیت سود تنها یک بعد یا مجموعه محدودی از ابعاد آن در نظر گرفته‌شده و موردبررسی قرار گیرد، ممکن است نتیجه حاصله در رابطه باکیفیت سود یک شرکت اشتباه باشد (ولوری و جنکینز^{۲۷}، ۲۰۰۶). این درحالی است که در مدل انعکاسی ضمن اینکه معیارها باید محتوای مشابه و یکسان داشته باشند، معیارها قابل تعویض هستند و در نظر نگرفتن یک معیار بر دامنه مفهومی سازه تأثیر نمی‌گذارد. لذا براساس دیدگاه گوترز و رودیگرز (۲۰۱۷) معیارهایی نظیر پایداری سود، قابلیت پیش‌بینی سود و اقلام تعهدی که بیانگر ویژگی‌های سود می‌باشند، دارای رویکردی ترکیبی هستند و

همگرایی بین این معیارها نسبت به معیارهای انعکاسی کمتر می‌باشد. ولی بین معیارهای مربوط بودن ارزش و تجدیدارائه که رویکردی انعکاسی دارند، همگرایی بیشتری وجود دارد.

در نهایت نتایج فرضیه سوم نشان می‌دهد که مؤلفه‌های انگیزشی بدهی و مالیاتی همگرایی بین معیارهای انعکاسی را نسبت به معیارهای ترکیبی کیفیت سود افزایش می‌دهد. لذا مطابق نظریه نمایندگی و یافته پژوهش‌های ما و همکاران (۲۰۱۹) و ایورت و واگین هوفر (۲۰۱۵) انتظار می‌رود مدیران بر اساس مولفه‌های انگیزشی متفاوتی اقدام به گزارشگری مالی نمایند که در مواردی باعث مدیریت سود و در نتیجه کاهش کیفیت سود می‌شود. از اینرو، معیارهای انعکاسی و ترکیبی کیفیت سود می‌بایست در واکنش به یک عامل تعیین‌کننده مانند مولفه‌های انگیزشی مدیران واکنش مشابهی داشته باشند که با توجه به ویژگی معیارهای انعکاسی، همگرایی بین این معیارها بیشتر از معیارهای ترکیبی می‌باشد.

بنابراین بر اساس نتایج به دست آمده از این پژوهش به پژوهشگران و ذی‌نفعان بازار سرمایه پیشنهاد می‌گردد جهت استفاده از معیارهای کیفیت سود، اگر معیارهای مورد استفاده جزء معیارهای ترکیبی باشد و ویژگی‌های سود را نشان می‌دهند، لزوماً به یک معیار اتکاء نکنند زیرا این معیارها مکمل همدیگر محسوب می‌شوند. اما اگر معیار مورد استفاده انعکاسی باشد، به دلیل همگرایی بیشتر این معیارها می‌توانند جایگزین یکدیگر گردند و استفاده از یک معیار تا حدودی می‌تواند سایر معیارهای انعکاسی را پوشش دهد. برای پژوهش‌های آتی نیز پیشنهاد می‌گردد پژوهشگران با در نظر گرفتن مبانی مختلفی اقدام به طبقه‌بندی‌های جدیدی از معیارهای کیفیت سود نمایند و واکنش معیارهای هر طبقه به عامل تعیین‌کننده مشابه و یا توجه آن‌ها به پیامد مورد انتظار مشابه مورد بررسی قرار گیرد تا معیارهای زیاد و متنوع کنونی ساماندهی گردند.

فهرست منابع

- * یعقوب نژاد، احمد؛ بنی مهد، بهمن؛ شکر، اعظم (۱۳۹۱). ارائه الگو برای اندازه‌گیری مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران. حسابداری مدیریت، ۵(۱۲)، ۱-۱۶.
- * Babbie, E. (2017), The basics of social research, eBook: Document: English: Seventh edition. 25-28.
- * Bhattacharya, U., Daouk, H. Welker, M. (2003). The world price of earnings opacity, The Accounting Review 78, 641-678.
- * Butler Marty Andrew Leone and Michael Willenborg. (2004). An empirical analysis of auditor reporting and its association with abnormal accruals. Journal of Accounting and Economics, 37, 2(june), 139-165.
- * Dawar, V (2015). The relative predictive ability of earnings and cash flows. Management Research Review, Vol. 38, 367-380.
- * Dechow, P. Ge, W & Schrand, C. (2010). Understanding earnings quality: Are view of the proxies, their determinants and their consequences. Journal of Accounting and Economics , 345.
- * Dechow, P. Sloan, R. Sweeney, A. (1996). Causes and consequences of earnings niplulation: an analysis of firms subject to enforcement actions by the SEC. Contemporary Accounting Research 13, 1-36.
- * Easton, G, Harris, T. (1991). Earnings as an Explanatory Variable for Returns. Journal of Accounting Research, 29 . 19-36.
- * Edwards, J, Bagozzi, R (2000). On the Nature and Direction of Relationships Between Constructs and Measures. Psychological Methods, Vol. 5, No. 2. 155-174.
- * Ewert, R. and A. Wagenhofer (2015), 'Economic Relations Among Earnings Quality Measures', ABACUS, Vol. 51, No. 3. 311-355.
- * Ewert, R. and A. Wagenhofer (2011), 'Earnings Management, Conservatism, and Earnings Quality', Foundations and Trends in Accounting, Vol. 6, No. 2, 65-186.
- * Fan, Q, Zhang, X .j (2012). Accounting Conservatism, Aggregation, and Information Quality. Journal of Accounting Research, 1-33.
- * Francis, J. LaFond, R. Olsson, P. Schipper, K. (2004). Costs of equity and earnings attributes. The Accounting Review 79, 967-1010.
- * اعتمادی، حسین؛ رحمانی، علی؛ آذر، عادل؛ حصار زاده، رضا (۱۳۹۱). نقد پژوهش‌های کیفیت گزارشگری مالی و طراحی نظریه اطلاعات-عدم اطمینان محور جهت ارائه تعریف مفهومی از کیفیت. حسابداری مدیریت، ۵(۱۵)، ۱-۱۸.
- * حصار زاده، رضا؛ اعتمادی، حسین؛ آذر، عادل؛ رحمانی، علی (۱۳۹۵). طراحی مدل کمینه‌سازی عدم اطمینان بر اساس معیارهای کیفیت داده‌های حسابداری. مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۳(۵۰)، ۸۹-۱۳۶.
- * دسینه، مهدی، تاری وردی، یداله و حیدرپور، فرزانه (۱۳۹۸)، تاثیر معیارهای مبتنی بر حسابداری ویژگی‌های سود بر ریسک نامطلوب سود، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ۱۱، شماره ۴۱، ۱۵۳-۱۷۶.
- * صفر زاده، محمدحسین؛ واحدیان، رضا (۱۳۹۶). بررسی اثر بحران مالی جهانی بر کیفیت سود. دانش حسابداری، ۸(۴)، ۳۷-۶۴.
- * صوفی، هاشم علی؛ محمد پور، نعیمه (۱۳۹۴). مدیریت سود بانگیزه‌های مالیاتی در گروه‌های تجاری. بررسی‌های حسابداری، ۲(۷)، ۸۳-۱۱۰.
- * کاظمی علوم، مهدی؛ عبدی، مصطفی؛ ختن لو، محسن؛ جعفری، مزده (۱۳۹۷). بررسی همگرایی مدل‌های اندازه‌گیری کیفیت سود. پژوهش‌های تجربی حسابداری، ۸(۲۹)، ۶۹-۸۲.
- * مدرس، احمد؛ قفقازی، زهرا؛ شاکری، امیر (۱۳۸۸). بررسی انگیزه‌های مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران (مورد صنایع نفتی، شیمیایی و فلزی). حسابداری مالی، ۱(۴)، ۵۹-۷۸.
- * هیر، جواف؛ هالت، توماس ام؛ رینگل، کریستین و سارسته، مارکو (۲۰۱۵). مقدمه ای بر مدل سازی معادلات ساختاری - حداقل مربعات جزئی (ترجمه علم بیگی، امیر و اکبری، محمدرضا) نشر دانشگاه تهران، ۶۶-۷۰.

- * Othman, H and Daniel Zegal, (2006). A study of earning management motives in the anglo-american and euro-continental accounting models: the Canadian and French, *The international journal of accounting*.
- * Penman, S., and X. Zhang. (2002). Accounting conservatism, the quality of earnings, and stock returns. *The Accounting Review* 77, 237-264.
- * Scott, W, (2009). *Financial Accounting Theory*, Financial Accounting Theory, Prentice Hall, chapter 11.402-428.
- * Velury, U , Jenkins, D (2006). Institutional ownership and the quality of earnings. *Journal of Business Research*, 59(9). 1043-1051.
- * Zhang, y., Perols, J., Robinson, D., Smith, T. (2018). Earnings Management Strategies to Maintain a String of Meeting or Beating Analyst Expectations, *Advances in Accounting*, Forthcoming, 1-39.
- * Zimmerman, J. (1983). Taxes and firm size. *Journal of Accounting and Economics* 5, 119-149.
- * Gutiérrez, Ana and Cano, Manuel, (2017). A Review on the Multidimensional Analysis of Earnings Quality. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2998134> or <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2998134>.
- * Hossain, S. and Monroe, G. (2015). Chief Financial Officer's Short- and Long-term Incentive-based Compensation and Earnings Management, *Australian Accounting Review*, 25 (3), 279-291.
- * IASB (2008). Exposure Draft on an improved Conceptual Framework for Financial Reporting: The Objective of Financial Reporting and Qualitative Characteristics of Decision-useful Financial Reporting Information. London, 1-64.
- * Jarvis, C. B., Mackenzie, S. B., & Podsakoff, P. M. (2003). A critical review of construct indicators and measurement model misspecification in marketing and consumer research. *Journal of consumer Research*, 30,199-218.
- * Jensen M, Meckling W. (1976) Theory of the firm: managerial behavior, agency costs and capital structure. *Journal of Financial Economics*. (3),305-60.
- * Kaplan A. (1964). The conduct of inquiry: methodology for behavioral science. San Francisco, CA: Chandler, 428.
- * Kim, Y, Park, M, Wier, B. (2012), Is Earnings Quality Associated with Corporate Social Responsibility? , *THE ACCOUNTING REVIEW*, Vol. 87, No. 3.
- * Kim, KA. and Limpaphayom, P. (1998). "Taxes and Firm Size in Pacific Basin Emerging Economies". *Journal of International Accounting Auditing and Taxation*, 7 (1): 47-63.
- * Leuz, C. and Wysocki, P.D. (2016), "The Economics of Disclosure and Financial Reporting Regulation: Evidence and Suggestions for Future Research", *Journal of Accounting Research*, Vol. 54 No. 2. 525-622.
- * Ma, Z, Novoselov, K, Zhou, K, Zhou, Y. (2019). Managerial Academic Experience, External Monitoring, and Financial Reporting Quality, *Journal of Business Finance and Accounting*, Forthcoming.
- * McNichols, M. (2002). Discussion of the quality of accruals and earnings: The role of accrual estimation errors. *The Accounting Review* 77(s-1): 61-69.
- * Namazi, M (2013). Role of the agency theory in implementing managements control. *Journal of Accounting and taxation* 5 (2), 38-47.